

19/43

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 25 november 2019 door A, hierna te noemen klagster, ingediende klacht tegen B MSc, hierna te noemen verweerster, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, en ingeschreven in het NIP-register psycholoog NIP.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennisgenomen van:

- het klaagschrift met bijlagen d.d. 25 november 2019;
- het verzoek om uitstel voor indiening van het verweerschrift met bijlagen d.d. 20 december 2019;
- de brief van de secretaris van het College d.d. 16 januari 2020 aan verweerster waarin het verzoek om uitstel werd afgewezen en verweerster werd verzocht het verweerschrift uiterlijk op 3 februari 2020 te ontvangen;
- de brief van de secretaris aan klagster eveneens d.d. 16 januari waarin haar werd gemeld dat verweerster uitstel had voor indiening van het verweerschrift tot 3 februari 2020;
- het verweerschrift met bijlagen d.d. 30 januari 2020;
- de brief van het College van 26 februari 2020 waarin partijen worden uitgenodigd voor de zitting van 18 maart 2020;
- de brief van het College van 14 april 2020 dat de zitting vanwege de corona-maatregelen is verplaatst naar 17 juni 2020;
- de brief van het College van 12 juni 2020 dat de zitting op 17 juni niet doorgaat;
- de brief van 6 augustus 2020 waarin partijen worden uitgenodigd voor de zitting van 4 november 2020;
- Het mailbericht van 3 oktober 2020 aan klagster waarbij door het College alsnog aan haar zijn gestuurd het verzoek om uitstel d.d. 20 december 2019 en de afwijzing daarvan d.d. 16 januari 2020;
- de pleitnota van verweerster overgelegd ter zitting.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft - nadat deze was uitgesteld vanwege Corona - plaatsgevonden ter zitting van het College van 4 november 2020, waarbij klagster en verweerster aanwezig waren. Klagster werd bijgestaan door mr. C.M.D. de Waele. Verweerster werd bijgestaan door mr. A.C. de Die. Beiden zijn advocaat te Amsterdam.

II De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan.

- a. Klagster (hierna ook te noemen moeder) heeft samen met haar ex-echtgenoot (hierna ook te noemen vader) twee thans nog minderjarige kinderen. De kinderen verblijven bij moeder.
- b. Er is sprake van complexe echtscheidingsproblematiek.
- c. Verweerster is werkzaam als psycholoog NIP in haar praktijk X te Z.
- d. Verweerster heeft vader vanaf december 2016 begeleid in een traject naar een rechtszitting op 15 februari 2017 betreffende de omgang met de kinderen. De begeleiding hield in het omgaan met spanningen bij vader en hoe deze te reguleren. Vader heeft in dit traject documenten en correspondentie aan verweerster ter beschikking gesteld.

- e. Op 14 december 2016 heeft verweerster met C, een bij de zaak betrokken kindbehartiger en vertrouwenspersoon van vader (hierna te noemen C), overlegd over de problematiek van de kinderen. Verweerster heeft de casus vervolgens anoniem voorgelegd aan Veilig Thuis.
- f. Op 14 februari 2017 heeft verweerster wederom na overleg met C anoniem contact gelegd met Veilig Thuis en de situatie voorgelegd. Een medewerkster van Veilig Thuis heeft haar vervolgens geadviseerd niet vlak voor de zitting een melding te doen volgens de meldcode maar om de Raad voor de Kinderbescherming (hierna de Raad) die al betrokken was in de zaak, op de hoogte te stellen van haar bevindingen en zorgen over de kinderen.
- g. Op 16 februari 2017 heeft verweerster een dergelijke rapportage opgesteld die zij vervolgens aan de Raad heeft verzonden. Verweerster heeft de rapportage ondertekend met haar naam gevolgd door de aanduiding “*Eigenaar/Oprichter Psychologiepraktijk X*”. Deze rapportage is door klaagster overgelegd en wordt als hier herhaald en ingelast beschouwd. Deze rapportage luidt – voor zover hier van belang - als volgt:
 “(...)

Moeder geeft in haar mails aan dat ze rust wil voor de kinderen, maar uit het feit dat moeder iedereen betrokken is mailt en belt interpreteer ik dat moeder zelf ernstig onder onrust lijdt. Ook lijkt moeder niet te schromen om de telefoon van haar dochter te gebruiken om zo klaarblijkelijk vader te bewegen toch op te nemen. Ik kan niet anders concluderen dan dat D dat geweten heeft. Uit de mail aan vader blijkt dat moeder deze onrust deelt met haar kinderen. Moeder lijkt zo de kinderen niet op een rustige manier voor te bereiden op de zitting, maar juist angst op te wekken. Uit de stroom van mails met de onrustig ogende en indringende manier van vraagstelling met de vele hoofdletters en uitroeptekens interpreteer ik dat moeder zelf zeer ernstig geschrokken is dat vader toch een omgangsregeling wil.

 (...)

Ik interpreteer hieruit dat moeder er zelf belang bij zou kunnen hebben de nog jonge kinderen bij de aankomende zitting te betrekken. De kinderen die voorheen een gezonde hechtingsband met de vader hadden en op een goede manier met hem interacteerden (hetgeen ik uit uw rapportage interpreteer) worden door deze betrokkenheid steeds verder onthecht en de boosheid bij de kinderen voor de vader en de angst voor de rechtsgang wordt steeds verder vergroot. Ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat, ondanks dat moeder zelf steeds aangeeft omgang aan te moedigen, zij (ernstig) bewaar heeft bij het opnieuw opstarten van een omgangsregeling van vader met de kinderen. (...)
- h. Verweerster heeft de rapportage direct nadat zij deze aan de Raad had gestuurd eveneens verzonden aan beide ouders.
- i. Veilig Thuis heeft - nadat klaagster contact met hen had opgenomen - aan verweerster te kennen gegeven dat het niet de bedoeling is hun op anonieme gegevens gebaseerde adviezen met naam en toenaam van daarbij betrokken Veilig Thuis-medewerkers in officiële documenten te gebruiken zoals verweerster heeft gedaan in de rapportage.
- j. Op 28 maart 2017 heeft klaagster een klacht over het handelen van verweerster ingediend bij de klachtenfunctionaris van verweerster, werkzaam bij Y. Vervolgens is er tussen klaagster, verweerster en de klachtenfunctionaris heen en weer gemaïld over de inhoud van de klacht. Hieruit blijkt dat de klacht kortweg de door verweerster aan de Raad gestuurde rapportage betreft.
- k. Verweerster heeft op 13 april 2017 een inhoudelijke reactie gegeven op de klacht van klaagster.
- l. Bij e-mailbericht van 25 april 2017 heeft de klachtenfunctionaris aan klaagster en verweerster bericht dat klaagster geen gebruik wil maken van het aanbod van verweerster voor een gesprek ter afronding van de klacht. Klaagster meent namelijk dat een gesprek geen toegevoegde waarde heeft aangezien verweerster “zich zal vasthouden aan de meldcode.” De klachtenfunctionaris concludeert vervolgens in deze mail dat dit er toe leidt dat het bemiddelingstraject is afgesloten.

III Het standpunt van klaagster en de klacht

De klacht houdt in, kort samengevat en zakelijk weergegeven, dat verweerster in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld om de volgende redenen:

1. Zij heeft samen met C, een niet-psycholoog, twee keer geanonimiseerd met Veilig Thuis gebeld over klaagster;
2. Zij heeft een suggestieve rapportage aan de Raad gestuurd die uitsluitend gebaseerd is op verhalen van vader zonder moeder en de kinderen te spreken, terwijl zij evenmin informatie heeft opgevraagd bij derden zoals school of de therapeut die het gezin eerder hebben begeleid. Bovendien heeft zij in de rapportage ten onrechte de namen genoemd van de door haar anoniem geraadpleegde medewerkers van Veilig Thuis.
3. Zij heeft een vast samenwerkingsverband met een ongekwalificeerde niet-psycholoog genaamd C;
4. Zij misbruikt haar titel als NIP-psycholoog bij het opstellen van onjuiste rapportage die hierdoor gewicht krijgt.

Klaagster stelt hiertoe dat verweerster de boel misleidt en dat zij met haar rapport aan de Raad quasi deskundige analyses en oordelen heeft gedeeld over klaagster. Verweerster heeft een ondeugdelijke rapportage opgemaakt die de valse schijn van ouderverstoting door klaagster wekt. De onjuiste rapportage heeft volgens klaagster veel ruis en onrust veroorzaakt.

IV Het standpunt van verweerster

Verweerster heeft zich primair op het standpunt gesteld dat klaagster niet-ontvankelijk is in de klacht. Klaagster heeft deze klacht tegen verweerster immers al ingediend bij de klachtenfunctionaris. Dit traject is op 25 april 2017 afgesloten. Nu komt klaagster drie jaar later opeens met deze tuchtklacht. Hieruit volgt dat klaagster geen eigen belang heeft en slechts handelt op verzoek van de Stichting Y. Subsidiair heeft verweerster de klacht inhoudelijk gemotiveerd betwist.

Zij heeft daarbij onder meer aangevoerd dat er sprake was van objectief meetbare gegevens die door haar en C voornoemd zijn geïnterpreteerd in intercollegiaal overleg en die bij hen tot zorgen hebben geleid. Die zorgen zijn vervolgens door verweerster op advies van Veilig Thuis aan de Raad voor de Kinderbescherming kenbaar gemaakt. Verweerster heeft daarbij de feitelijk toetsbare informatie uit schriftelijke stukken onder het kopje observatie gescheiden van de interpretatie. Verweerster heeft hierdoor met haar rapportage aangestuurd op een zorgvuldige toetsing van (objectiveerbare) feiten door de Raad waarbij de belangen van de kinderen steeds voorop hebben gestaan.

Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal in het onderstaande nader op het verweer worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

Wat betreft de ontvankelijkheid

V.1. Artikel 2.1.3 van het Reglement voor het Toezicht (hierna RvT) luidt als volgt:

“1. Het College van Toezicht neemt geen klacht in behandeling als de klager daarbij geen belang heeft, tenzij naar het oordeel van het College behandeling van de klacht in het belang is van de psychologie of de psychologiebeoefening.

2. Klager wordt geacht belang te hebben wanneer hij voldoet aan de begripsomschrijving van de betrokkene zoals vastgelegd in de Beroepscode voor Psychologen.”

V.2. Het begrip betrokkene is in artikel 1.2 van de Beroepscode als volgt omschreven:

“Elke persoon die direct of indirect is betrokken bij het beroepsmatig handelen van de psycholoog of die daardoor in zijn belangen wordt geraakt; zoals de cliënt, de partner en naaste verwanten van de cliënt, de opdrachtgever, collega, student, proefpersoon, et cetera.”

V.3. Anders dan verweerster heeft aangevoerd is het College van oordeel dat klaagster ontvankelijk is in de klacht. Klaagster heeft daarbij voldoende belang in de zin van lid 2 van artikel 2.1.3 RvT. Klaagster is immers de moeder van de kinderen over wie verweerster een melding heeft gedaan bij de Raad voor de Kinderbescherming. Klaagster is daarmee betrokkene bij het beroepsmatig handelen van verweerster in de zin van artikel 1.2 van de Beroepscode.

V.4. Dat de klacht in 2017 al is ingediend bij de klachtenfunctionaris van verweerster die het bemiddelingstraject tussen klaagster en verweerster heeft afgesloten, leidt er niet toe dat klaagster thans niet ontvankelijk dient te worden verklaard in de klacht. Die klachtprocedure en de huidige procedure voor het College van Toezicht van het NIP in het kader van verenigingsstuchtrecht zijn verschillende procedures die los van elkaar kunnen worden gevoerd.

Inhoudelijk

V.5. Uitgangspunt bij de beoordeling van klachtonderdeel 1 is dat een professional bij wie een vermoeden van kindermishandeling in 2016/2017 is gerezen verplicht is “het basismodel meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, geactualiseerde versie 2016” (hierna de meldcode) te hanteren ten einde te bepalen of er aanleiding is om een melding te doen bij Veilig Thuis. De meldcode geeft professionals handvatten hoe te reageren bij (vermoedens van) kindermishandeling. Klachtonderdeel 1 betreft specifiek het handelen van verweerster in het kader van stap 2 van de meldcode inhoudende collegiale consultatie en het zo nodig geanonimiseerd raadplegen van Veilig Thuis. Het College is van oordeel dat verweerster deze tweede stap goed heeft doorlopen. Zij heeft voorafgaand aan haar contact met Veilig Thuis tot twee keer toe hierover overleg gevoerd met C. Het gaat er bij dit overleg om de signalen van kindermishandeling goed te duiden. Het is daarvoor niet noodzakelijk dat de persoon met wie de psycholoog overlegt eveneens psycholoog is. Verweerster heeft de signalen vervolgens geanonimiseerd kunnen bespreken met medewerkers van Veilig Thuis. Daarmee heeft verweerster, anders dan klaagster stelt, geen mededelingen gedaan over haar. Het beroepsgeheim zoals weergegeven in artikel 71 van de Beroepscode is hiermee dan ook niet geschonden.

Klachtonderdeel 1 is hiermee ongegrond.

V.6. Verweerster heeft vervolgens – op advies van een medewerkster van Veilig Thuis - een melding in verband met (een vermoeden van) kindermishandeling gedaan bij de Raad. Hierop ziet het eerste deel van klachtonderdeel 2.

Indien een advies aan een professional wordt gegeven, blijft de professionele verantwoordelijkheid van die persoon voor de handeling vanzelfsprekend intact. Dit wil zeggen dat verweerster ook via een eigen professionele afweging tot de conclusie moet zijn gekomen dat een melding bij de Raad in dit geval noodzakelijk was.

V.7. Een melding bij de Raad kan alleen worden gedaan in zeer spoedeisende gevallen (zogenaamde crisissituaties). De grondslag voor het verstrekken van informatie aan de Raad staat vermeld in artikel 1:240 BW dat luidt als volgt:

“Degene die op grond van een wettelijk voorschrift of op grond van zijn ambt of beroep tot geheimhouding is verplicht kan, zonder toestemming van degene die het betreft, aan de raad voor de kinderscherming inlichtingen verstrekken, indien dit noodzakelijk kan worden geacht voor de uitoefening van de taken van de raad.”

V.8. Het College is van oordeel dat verweerster met haar melding bij de Raad niet aan voormeld artikel heeft voldaan. De melding kan namelijk niet worden gezien als “noodzakelijk voor de

uitoefening van de taken van de raad” in de zin van artikel 1:240 BW. Uit de melding blijkt namelijk geen acute onveiligheid die direct ingrijpen van de Raad vereiste door bijvoorbeeld de oplegging van een kinderschermingsmaatregel. Integendeel, verweerster spreekt in de melding aan de Raad – die begint met de zin “*Graag wil ik mij eerst aan u voorstellen*” - zonder veel urgentie over het delen van haar bevindingen en zorgen betreffende de kinderen. Ook het feit dat verweerster nog twee dagen heeft gewacht na het advies van Veilig Thuis en voordat zij haar melding bij de Raad heeft gedaan, laat niet een grote mate van spoedeisendheid zien.

Uit het voorgaande blijkt dat verweerster niet goed op de hoogte was van de regelgeving op dit vlak en kennelijk zonder zich verder als professional te beraden op haar handelwijze het advies van de medewerkster van Veilig Thuis heeft opgevolgd. Verweerster heeft hiermee artikel 99 van de Beroepscode geschonden waarin staat vermeld dat psychologen zich op de hoogte stellen van de wettelijke bepalingen die in hun werkveld van toepassing zijn en daarnaar handelen.

V.9. Daarnaast heeft verweerster met de melding artikel 96 van de Beroepscode overtreden. In de melding heeft verweerster gegevens (onder observatie) en oordelen (onder interpretatie) over klaagster opgenomen die niet haar cliënt was en die zij niet uit eigen waarneming of onderzoek had verkregen. Verweerster had klaagster immers nog nooit ontmoet. Zij had dan ook gelet op de tekst van dit artikel gerichte toestemming van klaagster nodig vóórdát zij mails in de melding aan de Raad verwerkte die van klaagster afkomstig waren en die verweerster in het kader van de begeleiding van vader had gekregen

Verweerster had om deze gerichte toestemming te verkrijgen de tekst van de melding aan klaagster dienen voor te leggen en de mogelijke consequenties daarvan expliciet met haar moeten bespreken voordat zij de melding naar de Raad stuurde (artikel 1.12 Beroepscode).

V.10. Verweerster heeft met haar handelwijze ook artikel 41 van de Beroepscode geschonden. Dit artikel luidt als volgt:

“Psychologen zorgen ervoor dat zij in hun beroepsmatig handelen onafhankelijk en objectief kunnen optreden. Zij laten hun beroepsmatig handelen niet zodanig beïnvloeden, dat zij hun werkwijze en de resultaten daarvan professioneel niet kunnen verantwoorden.”

Wat in dit kader opvalt is dat verweerster bij de melding aan de Raad slechts is afgegaan op de gegevens die haar cliënt, namelijk vader, haar ter beschikking had gesteld. Zij heeft de bij haar hierdoor ontstane zorgen niet geverifieerd bij bijvoorbeeld de school van de kinderen of bij de therapeut die het gezin eerder had begeleid. Daarmee was er aan de zijde van verweerster sprake van onvoldoende professionele distantie. Ook het tijdstip waarop verweerster meende het tweede gesprek met Veilig Thuis te moeten voeren, namelijk één dag voordat de zitting over de omgang zou plaatsvinden, laat een te grote betrokkenheid van verweerster zien bij de situatie waarin haar cliënt verkeerde. Mogelijk heeft het feit dat verweerster wat betreft deze zaak geen inter- of supervisie heeft gevolgd hierbij mede een rol gespeeld. Dat verweerster heeft aangevoerd dat zij in haar rapportage een tweedeling heeft aangebracht door de observaties te scheiden van de interpretaties doet aan het bovenstaande niet af. Indien in rapportage alleen wordt uitgegaan van eenzijdige gegevens afkomstig van vader (de zogenaamde observaties) dan zijn de aan de hand daarvan getrokken conclusies (interpretaties) uit de aard der zaak evenmin voldoende geobjectiveerd.

Het voorgaande leidt tot de slotsom dat het eerste deel van klachtonderdeel 2 gegrond is.

V.11. Wat betreft het tweede deel van klachtonderdeel 2 heeft verweerster door het noemen van de namen van de medewerkers van Veilig Thuis in de rapportage aan de Raad niet geheel netjes gehandeld. Verweerster is hierop ook al door Veilig Thuis aangesproken. Naar het oordeel van het College beschermt deze in de contacten van professionals met Veilig Thuis geldende regel echter geen belang van klaagster dat door enig principe in de Beroepscode wordt beschermd althans heeft klaagster dat belang niet inzichtelijk gemaakt. Het tweede deel van klachtonderdeel 2 is dan ook reeds om deze reden niet gegrond.

V.12. Wat betreft klachtonderdeel 3, dat betrekking heeft op het samenwerkingsverband tussen verweerster en C en de kwaliteit van het werk van laatstgenoemde, is aan het College ambtshalve duidelijk geworden dat verweerster en C vaker naar elkaar verwijzen in complexe echtscheidingszaken. Daarmee is echter onvoldoende gebleken dat verweerster en C deel uitmaken van hetzelfde team in de zin van artikel 31 van de Beroepscode. Ook is C geen medewerkster van verweerster. Verweerster en C voeren ieder een eigen praktijk. Dit betekent dat artikel 32 van de Beroepscode evenmin van toepassing is.

De kwaliteit van het beroepsmatig handelen van C kan hier dan ook verder buiten beschouwing blijven.

Klachtonderdeel 3 is hiermee niet gegrond.

V.13. Verweerster is lid van het NIP en staat ingeschreven in het NIP-register psycholoog NIP. Verweerster is dus gerechtigd het dienstmerk psycholoog NIP te voeren. Uit de stukken en het aangevoerde ter zitting is niet gebleken dat verweerster dit op misleidende of onjuiste wijze in strijd met enig artikel in de Beroepscode doet.

Ten slotte is, anders dan klagster heeft aangevoerd, niet gebleken dat verweerster in de rapportage aan de Raad haar titel van Psycholoog-NIP heeft misbruikt waardoor zij aan die rapportage ten onrechte extra gewicht heeft gegeven. Die titel komt in de rapportage immers in het geheel niet voor. Klachtonderdeel 4 is dus niet gegrond.

Het College komt tot de slotsom dat de klachtonderdelen 1, 2 (tweede deel), 3 en 4 niet gegrond zijn. Klachtonderdeel 2 (eerste deel) is wel gegrond.

Het College acht de maatregel van waarschuwing passend.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart de klachtonderdelen 1, 2 (tweede deel), 3 en 4 niet gegrond;
- verklaart klachtonderdeel 2 (eerste deel) gegrond;
- waarschuwt verweerster.

Aldus gewezen op 4 november 2020

door:

mr. C.M. Berkhout, voorzitter,
mr. E.A.M. Driessen, secretaris,
mr. drs. M.J. Ariëns,
prof. dr. P.T. Cohen-Kettenis,
dr. J.P.C. Jaspers,
leden

en ondertekend door de voorzitter,

w.g. C.M. Berkhout